

On the genera *Tarsolepis* and *Dudusa* (Notodontidae)

by

S. G. KIRIAKOFF

Professor ROEPKE pointed out in his paper on the synonymy of Indian *Dudusa* (1953, *Entomol. Ber.*, 14: 364), that *Tarsolepis* should be considered congeneric with *Dudusa*, or at best a subgenus of the latter, because the male genitalic apparatus does not show any appreciable differences in both groups.

It seems, however, that in those groups which possess tympanic organs — as it is the case with the Notodontidae — the study of the latter is of primordial significance for making clear the phylogenetic relations between genera that seem indistinguishable on the ground of their genitalic structures. Now I have had the opportunity to dissect for their tympanic organs representatives of both *Tarsolepis* and *Dudusa* (1950, *Biol. Jaarb.*, 17: 68—69), namely *T. fulgurifera* Walker, *D. sphingiformis* Moore and *D. nobilis* Walker (the latter from Burma and probably conspecific with *D. nobilis* from North China alluded to by Professor ROEPKE in his paper). While very important differences from the other Notodontid genera studied were found in both *Tarsolepis* and *Dudusa* (in fact, so important, that I was led to place them in the new subfamily Tarsolepidinae), there exist, on the other hand, noticeable differences in the tympanic structures of each of the latter. The kettledrum is rounded in *Tarsolepis*; it is depressed, almost hemispheric in *Dudusa*; the anterior supporting rod is placed quite ventrally in *Tarsolepis*, where it is simple, narrow and parallel to the posterior rod; in *Dudusa*, it is dorsal, beginning at the upper angle of the frame, broad and short; the first pocket of the frame is indistinct in *Tarsolepis*, well marked and triangular in *Dudusa*; there are besides a few minor differences. Tympanic structures are, as a rule, very homogenous in the family Notodontidae, and such characters as the supporting rods and the pockets of the frame are of great significance in that family. While *Tarsolepis* and *Dudusa* are undoubtedly closely related, they differ in their tympanic structures in a manner that warrants the generic separation of these two groups.

Laboratorium voor dierkundige systematiek, Rijksuniversiteit Gent (Bestuurder: Prof. dr P. VAN OYE), October 1953.

Korte Mededelingen

***Boloria aquilonaris* Stichel.** Zo luidt nu de correcte soortnaam voor de vlinder, die een vorige generatie kende als *Argynnis pales* var. *arsilache*. Het is niet vlot gegaan met het vaststellen van het soortrecht, omdat de rupsen een zeer verborgen bestaan leiden.

WARREN publiceerde in 1944 een voortreffelijke studie in *Trans. R. ent. Soc. London* 94 : 1—101 over het genus (Review of the Classification of the Argynnidi with a systematic revision of the genus *Boloria*), waarin hij *Boloria graeca* Stgr. en *Boloria napaea* Hoffmannsegg van *B. pales* afscheidde als goede soorten, doch *pales* en *aquilonaris* bleef hij als subspecies van één soort beschouwen. Zelfs in 1951 nog verdedigde hij dit standpunt (*Entom.* 84 : 169—171). Toch werd de juistheid hiervan door velen sterk betwijfeld.

In 1947 verscheen een publicatie van B. PETERSEN, On the Difference in Species between *Boloria pales* Schiff. and *Boloria arsilache* Esp. (Zool. Bidr. Uppsala 25 : 335—343, pl. I), waarin veel statistische gegevens verwerkt zijn. Het materiaal stamde van Torne Lappmark in Noord-Zweden, waar beide vormen samenleven. Hij onderzocht vier kenmerken. Met geen daarvan bleken *pales* en *aquilonaris* met absolute zekerheid van elkaar te scheiden te zijn, maar wel kwamen statistisch belangrijke verschillen te voorschijn. Een definitieve beslissing kon echter alleen door kweken gebracht worden.

H. DE TOULGOET beschreef in 1952 de „Premiers états de *Boloria pales* et *napaea*” (Rev. fr. Léop. 13 : 162—165) met een prachtige plaat, waarop de verschillen tussen de rupsen van beide soorten goed te zien zijn.

Tenslotte verscheen van A. CROSSON DU CORMIER, P. GUÉRIN en H. DE TOULGOET een „Nouvelle note sur *Boloria aquilonaris* Stichel (1953, Rev. fr. Léop. 14 : 11—23, pl. IV) waaruit bleek, dat de rupsen en poppen van *pales* en *aquilonaris* eveneens verschillen, waarmee dus eindelijk alle twijfel aan het soortrecht van de laatste kan verdwijnen. De rups leeft van de bloemen en jonge blaadjes van *Vaccinium oxycoccus* L., maar is moeilijk te vinden. Geen van onze noordelijke verzamelaars is er tenminste nog in geslaagd haar te ontdekken.

[De naam *arsilache* Esper is een synoniem van *Papilio pales* Schiff. en kan dus voor onze soort niet gebruikt worden!] — LPK.

Aglia tau L. In aanvulling op het artikel van Prof. W. ROEPKE in Ent. Ber., vol. 14, p. 337, 1 September 1953, kan ik van deze soort nog het volgende mededelen: in 1945 zag de heer MOESMAN de ♂♂ in de omgeving van Hoog-Soeren vrij gewoon vliegen. In 1952, eind Mei, begin Juni, talrijk tot zeer talrijk te Apeldoorn, Wiessel, Hoog-Soeren, weg naar Elspeet, ook de ♀♀, overal aan beuken en berken. Ook de berkenbossen op de Imbosch zijn bekende plaatsen voor *tau*. In 1953 zag ik de ♂♂, wel lang niet zo talrijk, overal in de omringende beuken- en berkenbossen vliegen, het aantal ♀♀ was echter veel geringer.

De vraag, of beukenbossen speciaal *tau*-bossen zijn, dringt zich wel zeer op, de rupsen eten naar mijn ervaring even graag berkenblad en zijn daarmee beter groot te brengen, beukenblad verwelkt sneller (grotere verdamping!).

Het in rust boven de thorax toeklappen der vleugels, zoals bij vele spanners en dagvlinders, heb ik eveneens opgemerkt bij *Antheraea*.

Tenslotte nog een opmerking over de kweek: men zij voorzichtig met de pas uitgekomen rupsen, de vertakte dorens raken, indien te veel dieren bij elkaar zijn, in elkaar verward, daarbij komt dan nog spinseldraad, zodat de kluwen jonge rupsen tenslotte onuitvoerbaar wordt en te gronde gaat!

W. J. BOER LEFFEF, Korteweg 53, Apeldoorn.

Dagvlinders te Soest. Op 17 September 1953 ving ik in een tuin aan de Soesterbergsestraat een exemplaar van *Thecla betulae* L.

In mijn eigen tuin was *Araschnia levana* L. deze zomer een heel gewone verschijning. De vlinders zaten bij voorkeur op gele en blauwe bloemen, vooral op *Coreopsis*. Een bloeiende *Buddleia* had niet de minste aftrek. Ik nam ze waar van 20 Juli tot 7 Augustus, daarna niet meer.

E. HEUPERS, Kerkpad Z. Z. 20 e, Soest.

Late Nymphalis io L. Op 19 October j.l. stond ik 's avonds om bij half tien voor het fel verlichte raam van een boekwinkel te kijken, toen plotseling iets naast mij neerduwde, dat in het voorbijflitsen de indruk van een vlinder maakte. Tot mijn verbazing ontdekte ik op de trottoirtegels in de halfschaduw een prachtige gave dagpauwoog, die daar rustig met toegeklapte vleugels zat. In elk opzicht dus wel een erg laat exemplaar! — LPK.